

Razvojne opcije kolubarskog basena baziraju se na dinamici razvoja proizvodnje na površinskim kopovima Polja „D“, „B/C“, „E“, „G“, „Tamnava-Zapadno polje“ i „Radljevo“, dok je napredovanje kostolačkog basena određeno razvojem površinskog kopa „Drmno“. Razvojne opcije „Elektroprivrede Srbije“ u funkciji daljeg razvoja površinske eksploatacije uglja u kolubarskom i kostolačkom basenu nose sa sobom značajne rizike realizacije i samim tim moguće nepovoljne scenarije koji mogu da imaju negativne uticaje, ne samo na EPS, već i na šire društveno i privredno okruženje – zaključili su u svom radu Slobodan Mitrović, Darko Daničić i Zoran Nedeljković na XI Međunarodnoj konferenciji o površinskoj eksploataciji 2014.

Značajno istaći da trenutno kritično stanje razvoja kolubarskog basena nosi značajno veće rizike za realizaciju bilo koje razvojne opcije nego što je to slučaj sa kostolačkim basenom. Razvojne opcije kolubarskog basena baziraju se na dinamici razvoja proizvodnje na površinskim kopovima Polja „D“, „B/C“, „E“, „G“, „Tamnava-Zapadno polje“ i „Radljevo“. Glavni rizik za realizaciju razvojnih planova kolubarskog basena vezan je za investicione mogućnosti kako interne tako i eksterne. Naime, planirana investiciona ulaganja u iznosu od preko milijardu evra u periodu 2012. do 2017. godine, predstavljaju značajna investiciona sredstva koja EPS iz sopstvenih prihoda ne može da obezbedi. Uzimajući u obzir ekonomsku krizu u svetu i kod nas, veliko je pitanje mogućnosti obezbeđenja ovako velikih investicionih sredstava i iz eksternih izvora, bilo da je reč o strateškom partnerstvu bilo da je reč o kreditima. Posledice ovakvog scenarija je zaustavljanje pojedinih blokova u TE „Nikola Tesla“, kao i izdvajanje deviznih sredstava za uvoz električne energije u kontinuitetu od oko 600 MW.

Drugi po značaju je rizik pravovremenog vršenja procesa eksproprijacije. Problemi proizilaze iz nepostojanja strateškog sociološkog pristupa problemu raseljavanja pojedinaca i čitavih naselja sa pratećom infrastrukturuom, što je često uzrokovalo značajne zastoje u razvoju pojedinih površinskih kopova. Evidentni su problemi vezani za razvoj površinskog kopa Polje „D“, koji su prouzrokovani kašnjenjem eksproprijacije i raseljavanja naselja Vreoci. Treći po značaju je rizik pravovremenog izmeštanja infrastrukturnih objekata na svim ležištima, posebno velikih infrastrukturnih objekata u zoni ležišta Polje „G“, Polje „C“, Polje „E“, kao i Polje „D“.

Razvoj kostolačkog basena definisan je razvojem površinskog kopa „Drmno“ sa godišnjim kapacitetom od devet miliona tona uglja. Glavni rizik za realizaciju razvojnih planova vezan je za investicione mogućnosti. Takođe, u obzir se mora uzeti i rizik realizacije projekta odvodnjavanja, koji ne bi smeo da bude rizik koji će usloviti dalji razvoj kopa „Drmno“, ali dosadašnje iskustvo i kašnjenje u realizaciji ovog projekta govore drugačije. Potrebno je

studijski rešiti pitanje mogućnosti tehno-ekonomski opravdanog nastavka eksploatacije na ležištu Ćirikovac. Nepovoljan scenario ovog rizika već se dešava, jer se odlaganjem pepela na prostoru površinskog kopa „Ćirikovac” ne mogu realizovati optimalne aktivnosti na nastavku eksploataciju ovog ležišta.